

KURYER LITEWSKI

Za Najwyższym Dozwoleniem
IMPERATORA JMCJ CAŁEY ROSSYJ

W WILNIE V. S. 10 LISTOPADA 1800 ROKU W SOBOTĘ.

z Wiednia 8 Listopada.

Dnia wczorajszego w Kościele Dworskim Augustyanow odprawiono się żałośne nabożeństwo ze wszystkich rycerzów, którzy w obronie Monarchyi i Ojczyzny mężnie gardło dali podczas teraźniejszej wojny; znajdował się obecny Cesarz Jmć. Arcy Xiążęta bracia jego, z wielo Generalami i Officerami sztabowemi, którzy do garnizonu stołecznego należą. — Po zupełnym opanowaniu przez Francuzów Xięstwa Toskańskiego, Neapolitańskiego wojska zmierzające ku Włochom północnym, już przybywszy do Frascati, nagle rozkaz odebrały zastanowić się w pomienionym mieście. Wódzowie nieprzyjacielscy z tym się nie tają, że z Florencyi wkrótce im ciągnąć trzeba ku Rzymowi, ponieważ w onych stronach równie jak niedawno w Toskanii czynią się przygotowania wojenne, które w przypadku rozpoczęcia nieprzyjacielskich kroków, mogą rozrywać uwagę Generała en chef Brune zwróconą ku Włochom północnym. Pogłoska że ten Wódz domaga się wydania w zakład Mantuański twierdzy, nie znajduje wiary u nas; jakoż w rzeczywistości trudno jest wierzyć takim pretensyom, nie mając pewniejszego doniesienia, chociaż jak niesie przysłowie pospolite, za nie teraz ręczyć nie można.

W całym kraju Włoskim panuje dziś niespokojność wielka. W Genui ma być ustanowiona władza wykonawcza na wzór Medyański i Turyńskiej z 3 osob tylko: Taulengo, Cambiagio, Boncardi, Adwokatów; w Turynie mocą podejrzenia w areszt zaprowadzono Senatora Durande i Graffa Massimo; w Medyolanie sekwestrowano majątek Duchownych, którzy bawia po dzisiejszą granicą. — Cesarz Jmć chcąc łaskawie nadgrodzić dzieła krajowi pożyteczne, rozkazał wyliczyć żołd trzymiesięczny jeńcom Francuzkim, którzy w Leoben dzielnie się przysłżyli do ugaznienia pożaru strzelniczego; Szefowi brygady Kuhn, Szefowi batalionu Magand, Kapitanowi Maignon, Porucznikowi Costa, którzy w tym zdarzeniu ranionymi zostali, oświadczono najwyższe okontentowanie; trzeci z nich otrzymał pozwolenie na słowo powracać do Ojczyzny. — Nuncyusz Apostolski w stołecy donosił Dworowi naszymu, że Król Jmć Katolicki prosi Ojca S. o dostojność Arcy Biskupa Sewilskiego i kardynałską dla Infanta Hiszpańskiego Don Ludwika, syna zmarłego Infanta tegoż imienia. Ta promocya ma być wkrótce ogłoszona w Rzymie.

Od Hrabiego de Cobenzl nie mamy jeszcze żadnej wiadomości. Słychać że między Domem Austriackim i Francją ma być przedłużone broni zawieszenie do końca Stycznia następującego roku. Arcy Xiążę Józef Palatinus z Generałem artylleryi Alwinzy dotąd bawia w Odenburgu, gdzie się znajduje główna kwatery insurgentów Królestwa Węgierskiego, dla których na granicy Austriackiego cyrkułu założone są bardzo wielkie magazyny, na przypadek jeśli choć ich ku nam zbliżyć się będzie; ta jest przyczyna podwyższonej dziś ceny na rozmaite żywności i furazy. Wszystkim regimentom regularnym które w Austrii mają stanowiska, rozkazano być w zupełnej gotowości do ruszenia; w stołecy naszej milicya miejska straż utrzymywano zaczęła. — Ofiary patriotyczne powiększają

się codziennie; lud ciśnie się tłumem do werbunku na dopełnienie wojska, które jak wiemy z dokładnych raportów, ma dawno przepisać liczbę żołnierza; korpusy strzelców nowo uformowane ćwiczą się w manewrach; pieniądze, amunicye, artyllerya posyłamy do obozów jak pośród wojny; o podróży Cesarza Jmci do obozu Węgierskich insurgentów mówić przestano.

Godne są powszechny wiadomości niektóre wyrazy których użył Arcy Xiążę Karol w odezwie swojej do mieszkańców Czeskich, Morawczyków i Ślązaków. Można w wszystkiego się spodziewać, powiada, od was którzyście dawną przywiązani byli do Monarchyi, rządu, Ojczyzny, religii. Wiecie jak nieprzyjacieli niszczą i poniżają narody podbite; radzy przykład niech was nauczy, sił dodaje, ożywia męstwo i stateczność; mianowicie zaś miłość Ojczyzny niech najsilniej mówi do serc waszych, Obywateli! Nikt od osobistej służby uchylać się nie powinien; usiłowania, ofiary żadne przykre nie będą; gdzie Ojczyzna pośpieszać narazie, nieznajcie opóźnienia żadnego; interes wasz i zaiste Monarcha obronie naszej powierzył, interes sprawiedliwy; tu między zwycięstwem i niepodległością narodu; między hańbą i honorem nie ma nic pośredniego, nie ma wyboru. Zaprawdę szlachetny, przykład walecznych przodków, da nam zachować w całości bezpieczeństwo i niezłomność krainą, da honor narodu zastawie potonikom, jakśmy od przodków naszych wzięli mieszkanie, słowem trzeba stałości, cnoty, poznania sił własnych; a nieprzyjacieli zdziwiony przyimie warunki pokoiu sprawiedliwe.

z Londynu 31 Pazdziernika.

Wielka flotta d. 27. do Torbay powróciwszy, d. 29. powtórnie wyszła pod żagle, zmierzając do portu Irestonskiego, gdzie zprzymierzani z Hiszpanami Francuzi gotują się do tajemnej wyprawy. Lord S. Vincent podobno dla zdrowia osłabionego ma zabawić na lądzie; miejsce jego zastąpił Harvey aż do przybycia Admirała Parker. — Przesłano już mówić o negocyacyach z Konsulem Francuskim; biega dziś pogłoska, że z Calais do Dover niedawno przybył goniec od Posła Cesarzkiego; to pewna że nieprzyjacielskie do Toskanii wkroczenie, zajęcie kraju bez żadnego odporu, najbardziej zaś konfiskata własności naszej po rozrzuconych miastach, wielkie tu wrażenie sprawiła. — Sdney Smith w nadgodę zasług ma otrzymać dostojność Admirała i Para Irlandzkiego, ostatnią wspólnie z Admirałem Gardner. Dubliński Parlament, chociaż po zaszczytnej unii nie ma być nigdy zwołanym, jednak dla zwyczaju prorogowano do 9. Grudnia. — Lord Whitworth zakończywszy tomyślne negocyacye z Dworem Duńskim, przed kilku dniami powrócił do Yarmouth. — Hollenderskie wojska bez żadnej wątpliwości mają być wkrótce do Portugalii wysłane; chociaż listy Lisbońskie żadnej wzmianki nie czynią o niebezpieczeństwie grożącym Królestwu.

Gabinetowi Ministrowie odprawiają częste rady chcąc zapobiedz niedostatkowi żywności, a rząd pochodzącej drożyznie. Słychać że z Ameryki Północnej ma być doprowadzone zboże ile onego po-

trzeba dla całej Anglii na miesiąc jeden. — Wyprawę na Cadix Lord Keith z Generałem Pulteney i Abercromby odłożył do sposobniejszego czasu. — Wczora przybył do naszej stolicy Elsworth Amerykański Poseł, który niedawno ugodę z Francuzami podpisał w Paryżu; nie wiadomo jeżeli tu negocjacje jakie nastąpią. — Parlament na d. 11 Listopada zwołany, nie więcej jak tylko do 31 Grudnia obrady swoje mieć będzie. — Między innemi szkodkami, które w pismach naszych znajdujemy na zmniejszenie zbożowego niedostatku, najszybszy ten jest, ażebyśmy, Francuzkim w rewolucyi obyczajem postanowili maximum i minimum, to jest cenę nad którą drożey przedawać nie wolno żywności; dowodząc że w Paryżu pod tym prawem nie znano zbyt drożyzny ani też niedostatku; lecz Francuzi jak tylko rząd upadł Robertspiera, nie mieszkając maximum i minimum, jako ruinę handlu i przemysłu, zkasowali.

Wkrótce wysłać mamy do morza szrodziemnego dość liczną dywizyą artylleryi konney i pieszej z wybranych ludzi złożoną; nikt nie zgadnie na jaką wyprawę użyta będzie cała która dziś mamy w Gibraltarze potęga. — Generał Don wyspę Wight postawił w najlepszym stanie obrony; wiele batteryi nowych usypano na brzegu; wszystkie fortyfikacye naprawiono. — Kommissarze których Ministerium posyłało do Ameryki północney dla traktowania o handel i żeglugę, nie nie sprawiwszy powrócili.

z Philadelfii 28 Sierpnia.

Stan kraju naszego nie odmienił się bynajmniej wewnątrz i za granicą. Przeniesiono stolicę do miasta nowo zbudowanego, Washington; wyjazd Prezydenta, Senatu, Kongressu nie małym jest dla nas uszczerbkiem; lecz dziś praca, przemysł, handel, rękodzieła wygórowały u Amerykanów tak dalece, że Philadelfia bogatą i zamożną być nigdy nie przestanie. Kazano przez aukcyą sprzedawać domy kosztem skarbowym dawniej zbudowane ku potrzebie publicznej; wszyscy obywatele z radością poglądają na prędky wzrost nowej stolicy. Lecz nie to dziś Amerykanów zastanawia najbardziej. Elekcyja Prezydenta Stanów następuje. Dziś cały kraj podzielony jest na trzy części: republikantką, federalistową, i pośrednią. Pierwsza jest naliczniejszą, chce na pierwszym stopniu w narodzie postawić Jeffersona; który już po dwakroć urzędu był bliskim; druga ściśle trzymająca się dzisiejszej konstytucyi, myśli że pod rządem Adamsa jedynie RPta szczęśliwą i spokojną być może; trzecia natomiast ze wszystkich najsłabsza jest za Karolem Pinkney; wiedzieć zaś mają cudzoziemcy, że każda strona swojego Kandydata utrzymuje z największym zapalem. W takim zbiegu dobru i spokoju obywatele widzą z ukontentowaniem, że któremukolwiek ze trzech los sprzyjać zechce, zawsze jednak Ameryka rządzą cnotliwego, światłego, i do Ojczyzny przywiązanego mieć będzie.

z Paryża 31. Pazdziernika.

Kładniemy treść artykułów traktatu niedawno podpisanego w naszej stolicy z Amerykanami.

1. Pokoy i przyjaźń wieczna między dwoma narodami.
2. Przymierze r. 1778, umowa r. 1788, nadgroda za wzajemne zabory okrętów dziś opisane być nie mogą; więc ta rzecz zostawia się dalszemu czasowi i nowym negocyacyom.
3. Zabrane z obu stron statki rządowe będą wrócone.
4. Towary przez korsarzów zabrane, dotąd im nie przysądzone, będą wrócone.
5. Długi nawzajem jedna strona drugiej zapłaci.
6. Handel z obu stron wolny, jak zwykły być między narodami najprzyjaźniejszymi.
7. Sukcesy i zapisy Amerykanom we Francyi i przeciwnie odbierać wolno.
8. W przypadku wojny daje się czas 6 miesięcy do wywiezienia lub zprzedania majątku.

9. Kapitały, długi, nawet pod czas wojny nie mogą być sekwestrowane.

10. Oba stronom wolno jest nawzajem utrzymywać Agentów handlowych.

11. Używając wszelkich przywilejów i swobod kupcy takie cła i podatki zapłacą, jakie są zwyczajne przyjacielskim narodom.

12. Wolno z obu stron handlować w nieprzyjacielskich portach, wyiwszy kontrabandę lub aktualną blokadę; przed oblężeniem zawiązujące okręta mogą z portu wychodzić pod żagle.

13. Kontrabanda jest: proch, kule, armaty, słowem broń i amunicya; te podpadają konfiskacie gdy są posłane do blokowanego portu, po uczynionym ostrzeżeniu; reszta ładunku i okręta są wolne.

14. Towary nawet nieprzyjacielskie, i ludzie ich na okręcie obojętnym konfiskacie nie podpadają; wyiwszy jednak żołnierzy.

15. Podlegają konfiskacie towary nieprzyjacielskie w 2. miesiące po wypowiedzeniu wojny wzięte na statki obojętne.

16. Okręta neutralne przejść chcące z portu nieprzyjacielskiego do drugiego także nieprzyjacielskiego, powinny mieć świadectwo że się na nich nie znajduje kontrabanda.

17. Jeżeli mają kontrabandę, oddać powinny, zatem daley popłyną.

18. Przeglądać okrętów zbrojnych nie wolno inaczej tylko przez 2. lub 3. osoby; lecz okręt neutralny nie może być przyniewolonym do wysyłania swoich papierów na statek który wyciąga rewizyi.

19. Rewizya rozciągać się nie może do statków płynących pod konwojem, tu komendant konwoju oświadczyć powinien, że nie ma kontrabandy do portów nieprzyjacielskich przeznaczonej; na tym oświadczeniu jego przestać należy.

20. Zabierając okręt za kontrabandę, nie wolno otwierać kufrow i pakow, póki sąd nie nastąpi; na wszystko zaś co się w nim znajduje, dać rewers potrzeba komendantowi.

21. Zaden z ludzi okrętowych, z własności ogołoconym być nie może; Kapitan wychodzić nie powinien z okrętu, dla pilnowania rzeczy.

22. Sąd w swoim wyroku na okręta kontrabandowe ma wyliczyć wszystkie dowody i przyczyny.

23. Kommandanci, Korsarze z ludem zabranym powinni ludzko postępować; ostatni złożą kaucye które odpowiedzą za ich przestępstwa.

24. Okręta wojenne do portów zawiązujących zdobyczą nie płacić nie powinny.

25. Innych narodów korsarze nie mogą wprowadzać i przedawać w portach Amerykańskich okrętów Francuzkich i przeciwnie, ani też uzbrajać się sami na morską zdobycz.

26. Żadna strona morskich rozbojników nie przyjmie do portów; statki ich, towary właścicielom powrócone być mają, choćby nawet przedane były.

27. Stokwizn i innych ryb łowienie obu narodom wolne jest po całym świecie; w odnodze zaś S. Wawrzyńca, w Nowej Ziemi, obie strony zostaną przy dawniejszych prawach.

Hrabia Cobenzl nie długo bawiąc w Lunewilu wyjechał do naszej stolicy, spotkał w drodze Konsyliarza Buonaparte, z nim ta przybył na d. 28. mieszka w domu Ministra Talleyrand; ukazał się na teatrze, gdzie grano Andromakę Racina; widział się z pierwszym Konsulem, który dał onemu straż zwyczajną. Wkrótce potem nadjechał Poseł Pruskię korony Margrabia Luchesini; Buonaparte, Cobenzl, i Margrabia odprawili konferencyą, którą od godziny 7. wieczorem do 5. trwała następującego poranku. Słychać że najostrzejszym jest życzeniem pierwszego Konsula pokoy przywrócić narodowi wojną zmordowanemu zagraniczną i domową, w rocznicę dnia tego w którym rząd Dyktorów Adwokatów został wywrócony. — Pichon został Agentem RPtey u Stanów Amerykańskich. — Maire 10. wydziału naszej stolicy Xiążę Bethune Charost umarł z ospy; powszechny żąd w całym mieście smutek i żałoba; tracą w nim ludzie ubodzy i niefortunni wspaniałego dobroczyńcę, ja-

kim od lat prawie dziecinnych był do zgonu. Szczoława go wysoce pierwszy Konsul, uważał nie- skończenie naród, oprócz osobistych zasług i ta- lentów uwielbiając w nim krew nieśmiertelnej pa- mięci Ministra Henryka 4., Xiążęcia Bethune Sully.

Biega pogłoska iż Generał Massena ma być wysłany w dostojnym poselskim do Stockholmu. Bernadotte najwyższą komendę otrzyma we Wło- szach, Servan Ministrem wojennym zostanie, ponie- waż Berthier przyjąć nie chce tego urzędu. — Wszyscy tu dają nieźmierne pochwały Don Toma- szowi Morla w Cadix kommanderującemu. Pisał do Wodzów Angielskich przekładając stan okropny miasta, i miał nadzieję litość wzbudzić w sercu nieprzyjaciół. Keith i Abercromby oświadczyli wprawdzie gotowość odstąpienia portu, pod wa- runkiem jednak, ażeby im wydane były okręta Hi- szpańskie, które nie odsiecz Francuzom uzbrajać za- częto. Odpowiedział Don Morla: Przekładając stan miasta nieszcześliwy nie rozumiałem, ażebyście ten mój postępek przypisywali bojaźni. Propozycja którą czynicie, mnie krzywdzi, wam honoru nie czyni. Garnizon razem ze mną tu wystawiony na niebezpieczeństwo większe i pewniejsze niżeli są wojenne przypadki, okiem niestrwożonym na śmierć nieuchronną oglądając, dopełni powołania rycer- skiego.

Znajdujący się tu Posłowie Rzeskich Xiążąt podobno traktują o indemnizacye Panom swoim na- leżne za stracone dzierżawy. Pierwszy Konsul bywшему Posłowi Pruskiemu Sandoz Rollin oświadczył, że wszystkie Stany w Niemczech neutralne, pod opieką Dworu Berlińskiego stojące, używać mają swobod właściwych narodom obojętnym. — Dubois Po- seł RPtey w Algierze zawarł z Dejem traktat po- koju, który 30 Września w pomienionej stolicy ogłoszono; odnawiają się dawne przymierza między dwoma narodami; zabrane towary z obu stron do właścicielowi powracają; ieńcom oddana wolność i Ojczyzna. Pierwszy Konsul ugodę dla handluja- cych pomysłą strzelaniem z armat we wszystkich portach morza śródziemnego kazał ogłosić. — Bie- ga pogłoska, że Anglicy żółd dawali Toskańczy- kom przez Generała Dupont rozbrojonym; trudno albowiem rozumieć aby dochody całego Xięstwa na utrzymanie tak znacznej liczby żołnierza wystar- czyć mogły; znaiomy Generał Willot miał być A- gentem nieprzyjaciół naszych w tej stronie. Nie- którzy jednak mają podejrzenie że cała o Toskań- czykach powieść podobna jest do wiadomej każde- mu bajki o wilku z baranem.

Ponieważ Wielka Brytania do pokoju przy- stępować nie chce, rozumiemy że Kongres w Lu- newillu nie będzie, lecz w tej stolicy traktat z Cesarzem Jmcią podpiszemy. Słychać że Hrabia Cobenzl ma traktować naprzód o przedłużenie bro- ni zawieszenia, i wstrzymanie robot w Ulm, Phi- lipsburgu, Ingolstadzie rozpoczętych. — Jesliby wojna raz jeszcze wybuchnąć miała, Generał Ber- thier ma otrzymać najwyższą komendę we Wło- szach. — Pierwszy Konsul kazał wygotować kos- towną szpadę w fabryce Wersalskiej, i 12 boga- tych i gustownych sukien, które ma ofiarować w podarunku Królowi Katolickiemu i Królowej Jmci. Tenże zalecił Departamentowi Renu wyższego w którym się narodził Kleber, wystawić zmarłemu Generałowi monument. — Minister wewnętrznych interesów Lucyan Buonaparte wyznaczył komis- syą, której obowiązkiem będzie wyznaczyć wagę, miary iednakie na kraj cały, nazwiska odmienić, których nie rozumiejąc naród używać nie chce; Kommissarzami są: Laplace, Berthollet, Delambre, Guyton. Podobno więc zamiast rewolucyjnych myriagrammów, metrow, sterów, powróciemy wkrót- ce do dawniejszych łokci, sążni; kwart, i tym po- dobnych.

Spodziewają się niektórzy, że nowo rozpo- częte zapisywanie ludności pokaże w Departam- tach Belgickich dusz więcej półczwarta milliona. — Pierwszy Konsul rozkazał, ażeby 4 Departamenta Niemieckie nad Renem leżące sposobem w całość

Francji tego roku doświadczonym przez rekwi- zycją dawały konie do obozu, z każdego Kantonu 30.

z Constantinopola 29 Września.

Liczna jazda Baszy Trebizondzkiego stoi o- bozem od kilku dni niedaleko Scutari; wkrótce ma przedsięwziąć daleką podróż do Egiptu lądem; dy- wizya zaś piechoty morzem popłynie; na te wo- yska Wielki Wezyr czeka; za przybyciem ich nową zagai kampanią; twierdza Larisch dotąd jest w mo- cy Ottomańskiej; Azyatyccy Baszowie licznym żołnierzem armią Sultana Wielkiego pomnożyli. O zawartym broni zawieszeniu przez Generała Me- nou nie potwierdziła się pogłoska.

z Bruxelles 30. Pazdziernika.

Ponieważ od niemałego czasu Angielskie okrę- ta nie pokazują się na brzegach Flandryjskich, wno- siemy że nieprzyjaciół przez całą zimę o żadnej wyprawie na Belgów i Batawów nie pomyśli; co dało rządowi sposobność wzmocnienia regimentami u nas stojącymi armii Generała Augereau i trzeciej rezerwy która ma się formować w Dijon pod kom- mendą Generała Murat. — Wyrok pierwszego Kon- sula względem Emigrantów, mianowicie jest po- myslny dla naszych współziomków; powrócą do Ojczyzny między drugimi naprzód ci wszyscy którzy chociaż z rejestru dawno wymazani byli, jednak ani do kraju, ani do majątku, ponieważ tak się podobało Dyrektorom; powracać nie śmie- li, na ich czele są Xiążęta de Ligne i d'Ahrem- berg. — Jeńcom Austriackim którzy do nas przy- byli dla odwiedzenia krewnych i przyjaciół, nagle kazano stawać na swoim miejscu dla bliskiej za- miany: wyjętym jest od powszechnego prawa sław- ny Porucznik Lebreux nasz współziomek, które- mu przypisano, że mogąc w niewolę zabrać pierw- szego Konsula na górze S. Bernarda, nie zabrał. — Przez miasto nasze prowadzono do Paryża wiele rzadkich zwierząt z Indyi wschodniej przysłanych do Londynu, tam zakupionych dla Konsula Buona- parte.

z Mediolanu 28. Pazdziernika.

Goniec wczora wieczorem przybył donosił o wkróceniu wojsk Francuzkich do Florencyi i Liworny; Austriackie które się znajdować mogły w Xięstwie Toskańskim spokojnie ustępują; Ge- nerał Sommariva poszedł do Ankonu; insurgen- ci broń złożyli. — Przed kilku dniami był u nas jeden z Austriackich Generałów; długą z nim konferen- cyą Brune odprawił. — 10. półbrygada do Lyo- nu odeszła, mając tam nabrać potrzebną liczbę no- wozacążonego ludu; powiadają Francuzi, że ich ar- mia we Włoszech liczy dziś 120. tysięcy żołnierza. — Podobno z naszej strony Aldini na Kongres do Luneville poiedzie — Austriacy główną kwaterę z Vicenza przeniesli do Werony; tu Hrabia Belle- garde 36. tysięcy piechoty, 10. tysięcy jazdy już zgromadził; od kilku dni przestano wydawać pas- porta do Prowincyi orężem Francuzkim zajętych. — Wojska Neapolitańskie obozuja dotąd w okolicach Rzymu; wątpimy jednak, aby do Włoch półno- nych postępować miały według dawniejszego za- miaru. — W Malcie Anglicy znaleźli 244. dział metallo- we, 448. żelaznych, 1200. strzelby, bomb 4. tysiące, 60. tysięcy kul armatnych, wiele innej amunicyi; garnizon Francuzki wynosił 5. tysięcy żołnierza, licząc 590. chorych, i tysiąc Maltańskich patryotów; podczas dwóletniego oblężenia w Valet- ta zburzono bombami domów 27.

z Turinu 28. Pazdziernika.

Druga Półbrygada Piemontska, której przy- wodzi Rolsignoli, dnia wczorayszego z tej stoli- cy wyszła do Alexandryi i Tortony. Generał Soult kommandantom twierdz naszych surowie zakazał mieszać się do zachodzących kłótni między obywa- telami. Kommissyą duchowną zkasowano; rząd na utrzymanie szpitalow obrócić kazał dwie trzecie czę- ści dóbr Biskupich. Bofsi członek władzy wyko- nawczy wyjechał do Paryża; ztąd pogłoska dziś

w mieście powstęchna, że Władza wykonawcza i Consulta Piemontu nie mieszkając rozwiązane byćdż maia; trudno zgadnąć jaki los krajowi naszemu gotuia Francuzi; powieść o bliskiej niepodległości onego potrzebuie potwierdzenia.

z Rzymu 11. Października.

W stolicy naszej, owszem w całym Państwie Rzymskim czyniemy teraz przygotowania wojenne; wszystko się sposobi do pospolitego ruszenia, któremu hetmanie będzie General Ruffo, wielu obywatelów dobrowolnie imiona swoje podało; mieszkający za Tibrem prawie wszyscy się wpisali w poczet obrońców oyczyzny. Neapolitańskie woyska obozem pod Frascati stojące, jak słychać wkrótce miały ruszać do Toskanii. Ociec S. między żołnierstwo rozdać kazał 20. tysięcy sztukow. General Sommariva komendant Florencki często tu gościow przysyła. Król Jmć Sardyński bawi teraz w mieście naszym.

z Florencyi 17 Października.

D. 14 przybyło tu kilka Oficerow Francuzkich; natychmiast woyska nasze regularne, legiony, milicje, ochotnicy w mieście i okolicach rozłożeni ruszyli do Pistoja; miejsce ich zastąpili uzbrojeni w dolinie Arno, którym jedniak wkrótce kazano powracać do domow. Tegoż dnia odebraliśmy pewną wiadomość, iż Republikanci Liwornę i całe Xięstwo Toskańskie zająć mieli. Poseł Angielski Windham przysłał ostrzeżenie, ażeby kupcy wspólnikowie jego majątek i osoby swoje starali się zabezpieczyć przez ucieczkę. Odesłaliśmy do Ankony 23 tys: sztuk ręcznej broni, które niedawno ztamtąd przywieziono na uzbrojenie mieszkańców na szych; lękamy się ażeby ta strzelba w zdobycz nie poszła nieprzyjacielowi; co prawie jest dziś rzeczą nieuchronną, gdy już miasto Arezzo osadził. General Sommariva wyjechał; zostawiwszy na komendę Półkownika. D. 15 Francuzi w znacznej liczbie wkroczyli do tej stolicy; wczora się rozszli po rozmaitych miastach Toskańskich; dziś zamki Belvedere i Basso, w których Austriacy załoga stali, wydano przychodniom. Cesarzkie woyska bez żadnej przeszkody ani trudności z bronią, załadami, ammunicyą do Ankony wyciągnęty; żadnych jeszcze nowości do kraju General Dupont nie wprowadził.

Warta jest wspomnienia kapitulacya Liworny. Stanął pod miastem na czele swoiey dywizyi General Clement. Komendant garnizonu Półkownik Siegenthal czy to bronić się nie mogąc, albo też podobno takie mając rozkazy, prosił ażeby mu wolno było Toskanią opuścić. Na wszystkie warunki zgodził się Clement; te zaś były: Austriacy zabiorą własność; chorych żołnierzy Francuzi opatrywać będą; urzędnikom krajowym pensye zostawia; rozwiązując zbrojne milicje nikogo karać nie powinni, że na głos ocyzny wziął się do broni; mogą obywatele dla potrzeb własnych za granicę wyjeżdżać, którym komendant pasportow nie odmowi. — Przed wkroczeniem do Liworny Clement osadził Lukę; dodziśdnia tam i u nas nie narzucono kontrybucyi. Xiążę d' Aosta opuścił Liwornę przed wtargnięciem nieprzyjacielskim, udając się do Portoferraio; Kupcy Angielscy towary swoje przeniesli na wyspę Elbę; tamże uszli niektórzy z ich przyjaciół. Dwie fregaty przed portem krążące grożą zamknięciem onego, iesliby Francuzi dłużej w mieście zostawać mieli; przypadek dla handlujących smutny i szkodliwy.

z Stuttgardu 29 Października.

Z Wenecyi wiadomość odbieramy, że Hrabia Bellegarde wkrótce ma podróż przedsięwziąć do Wiednia, gdzie sprawować będzie dostojny urząd Guwernera Syna Cesarza Jmci, Następcy Tronu Arcy Xiążęcia Ferdynanda, który teraz ma lat 8. General Mack otrzyma najwyższą komendę we Włoszech. Niedawno Francuzi narzucili Palatynatowi kontrybucyą 500 tysięcy liwrow; którą zmniejszyono w piątej części na prozbę Posła Pruskiego w Munich.

Są do przedania dwie baszardy nowe Warszawskie w najnowszym guście, jako też i Karyolka nowa w domu JP. Lachowiczowey pod S. Michałem N. 118; iesliby kto chciał nabyć, może o nich wziąć wiadomość u Gospodarza pomienionego domu.

- N. 295. Borysławski Chambellan zł: 1,381 gr: 8 od czer: zł: 959 zł: 4 gr 15.
- N. 312. Za Białobrzęskiego Ur: Kijewski zł: 360. od czer: zł: 250.
- N. 355 do 357. Za Boskiego Pawła Zbierchowska zł: 1,040 gr: 28 od czer: zł: 722 zł: 16 gr: 27.
- N. 422. Barzykowski Xiądz Felix zł: 719 gr: 22 od czer: zł: 499 zł: 15 gr: 15.
- N. 520. Borowski Xiądz Filip zł: 661 gr: 25 od czer: zł: 459 zł: 12.
- N. 533. Broknan Henryk zł: 1,543 gr: 19 od czer: zł: 1,072 zł: 1.
- N. 5r. Baudelfona Sukcesorowie zł: 1,447 gr: 6. od czer: zł: 1,905.
- N. 601. Burkard Franciszek zł: 2,780 od czer: zł: 1,930. zł: 10.
- N. 729. Białaszewicz Stanisław zł: 347 gr: 14 od czer: zł: 304 zł: 1.
- N. 745. Bock za wexel Jana Czarneckiego zł: 1,244 gr: 5 od czer: zł: 364.
- N. 52. Bank Berliński zł: 38,800 od czer: zł: 20,000.
- N. 106. Bilsing pod arefztem malsy Schultza zł: 43 gr: 4 od czer: zł: 33 zł: 7 gr: 20.
- N. 75 i 117. Blankowska malsa zł: 4,660 gr: 16 od czer: zł: 3,229 zł: 10. gr: 21.
- N. 313 do 316 406 do 408. Berneaux Klemens zł: 22,250 gr: 14 od czer: zł: 15,874 zł: 11.
- N. 229 655 i 699. Chaudoir Jan zł: 729 gr: 1 od czer: zł: 506 zł: 6 gr: 15.
- N. 339. Chlapowski Józef zł: 1,112 gr: 26 od czer: zł: 772 zł: 15.
- N. 451. Chabielski Józef zł: 837 gr: 10 od czer: zł: 616 zł: 4.
- N. 455. Czapski Mikołaj zł: 5,925 gr: 19 od czer: zł: 4,114 zł: 17.
- N. 752. Chevalier Antoni zł: 1,795 gr: 15 od czer: zł: 1,246 zł: 16.
- N. 30. Collins Henryk zł: 1,399 gr: 27 od czer: zł: 971 zł: 2 gr: 24.
- N. 24. Dombrowski Xiądz Andrzej zł: 1,309 gr: 22 od czer: zł: 909 zł: 10.
- N. 297. Długoski Xiądz zł: 1,463 gr: 6 od czer: zł: 1,016 zł: 2 gr: 15.
- N. 620. Działyński Xawery zł: 1,493 gr: 29 od czer: zł: 1,037 zł: 9.
- N. 23. Dombrowski Mikołaj zł: 2,163 gr: 20 od czer: zł: 1,502 zł: 10 gr: 15.
- N. 436. Gozdowski Liniarz zł: 7 gr: 15¹ od czer: zł: 5 zł: 4 gr: 7.
- N. 163 do 165 i 600. Dzierzbicka Jozefa zł: 4,926 gr: 14 od czer: zł: 3,421 zł: 3 gr: 15.
- N. 293. Dombrowski Komornik zł: 1,168 gr: 8 od czer: zł: 811 zł: 6.